

Nazmi Arıkan

FEN BİLİMLERİ

Okulları

VELİ BÜLTENİ (ANAOKUL-İLKOKUL)

BEDENİM VE SINIRLARIM

Her ebeveyn çocuğuna yönelecek incitici bir bakıştan, zarar verici bir tutumdan, şiddetten, tacizden kendisini koruyacak güce erişmesini arzu eder. Yetişkinlerden çocuğa yönelik olumsuz tutum karşısında çocuğun çaresiz kalması değil, kendini koruyabilecek davranışlar sergileyebilmesi anne babaların en büyük isteğidir.

Çocuğun kendinden büyük birilerine karşı korunaklı durabilmesi, çok da kolay kazanılabilecek bir yetenek değildir. Çünkü kendisinden hem fizik hem de zeka olarak güçlü bir yetişkin karşısında çocuğun duygularını yönetebilmesi, “içten gelen bir reaksiyonla” kendisini koruyabilmesi, zarara uğrama riskine rağmen “etken” bir şekilde kendini savunabilmesi ancak o çocuğun iç dünyasında adım adım elde edilecek duygusal yapılanmanın bir sonucudur.

Mahremiyet Eğitimi sadece cinsel konuları içeren bir eğitim değil, aynı zamanda çocuğun bütün duygu dünyasını yönetebilmesi eğitimidir. Mahremiyet Eğitimi, çocuğun bütün yaşamını kolaylaştıran, kendi duygu dünyasını yönetme becerisi elde etmesini sağlayan, kişilik eğitimidir. Çocuk Mahremiyet Eğitimi sayesinde duygularını “anlamlandırabilir” ve anlamlandırabildiği duyguları yönetme becerisi elde edebilir. Bu yönüyle Mahremiyet Eğitimi aynı zamanda “duyguların yönetimi” eğitimidir. Bu duygular cinsel duygular olabileceği gibi aynı zamanda öfke, mahcubiyet, utanma, kıskançlık gibi temel insani duyguların yönetimini de içerir. Duyguların yönetimi eğitiminde eksik kalmış olan çocukların öfkesine hakim olamadığını veya kıskançlık hissini yönetemediğini görebildiğimiz gibi böylesi çocuklar cinsel duyguların yönetimini de başaramayabilir.

Mahremiyet Eğitimi süreci sağlıklı oluşan çocukların aynı zamanda davranışlarının da bir düzen içinde olduğu gözlemlenir. Zira davranışların kökeni duygulardır, duygularını yönetebilen çocuk davranışlarını da yönetebilir... Davranışları doğal bir düzen içerisinde olan çocuğun dışa yansıttığı görünüm “estetik” bir beden dilidir. Estetik bir beden ise “nezaket” ve “zarafeti” beraberinde getirir. Bütün bu bilgiler yan yana geldiğinde görülecek ki; Mahremiyet Eğitimi, sıradan bir eğitim değil, aksine, çocuğun kişiliğini oluşturan duyguların yönetilmesi becerisini kazandıran, böylece davranışın bir estetiğe dönüşerek nezaket ve zarafetin kazanıldığı temel eğitimidir. Mahremiyet eğitimi, geri dönüşü kolay olmayan, hata kabul etmeyen bir eğitimidir. Bir başka deyişle mahremiyet eğitimi bir “saygınlık” eğitimidir. Sınırlarını bilip, “insana saygın davranmayı içtenleştirme” eğitimidir. Ve kendi saygınlığını koruyabilme becerisini elde ettiği bir eğitimidir.

Bu kavram toplumdaki topluma, kültürden kültüre, farklı inançlara göre çeşitli anlamlar kazanabilir. Bu nedenle mahremiyet eğitimi, ilk olarak evde başlar, okulda desteklenir. Merak çocuk için doğal bir süreçtir. Bu merakın en doğru ve dolaysız şekilde giderilmesi çocuğun gelişiminde çok önemlidir. Çocuğa verilecek mahremiyet eğitimde sabırlı ve hoşgörülü olmak, endişeye kapılmamak onun yaşına inmek, olası değişiklik söz ve davranışlar karşısında rahat olup anlamaya ve dinlemeye çalışmak ayrıca güven duygusunu da geliştirir. Anne baba olarak, çocuğun kendi fiziksel özelliklerini, karşı cins ile olan farklılıklarını, bedeninin biricik ve ona ait olduğunu, kendi izni olmadan hiç kimsenin bedenine dokunamayacağını, kişisel sınırları ve bedenini nasıl koruyabileceğini, iyi ve kötü dokunuşları öğretmek çok önemlidir. Bunları öğretmek için en uygun zaman çocuktan cinsel kimliği ile ilgili sorular gelmeye başladığı zamandır. Çocuğun, sorular sorması, genital organını keşfetmesi, yaptıklarının çevre tarafından nasıl algılandığını anlamaya çalışması, bu eğitime ihtiyacı olduğunu gösterir. Mahremiyet eğitimi, çocuğun bu keşifleriyle başlayıp uzun yıllar alabilen bir süreçtir.

Freud'a göre cinsel kimlik gelişimi/mahremiyet algısı, 3-6 yaşları arasındaki fallik dönemde başlar. Erikson'a göre okul öncesi dönem içerisinde (4-6 yaş) çocuk cinsiyet farklılıklarını keşfeder, bu konuda sorular sormaya başlar. Çocuğu sorduğu sorulardan dolayı azarlamamak, girişimlerine engel olmamak, çocukta suçluluk duygularının gelişmemesi için gereklidir. Mahremiyet kavramı öğretilirken suçluluk duymasını sağlayacak “ayıp” kelimesinden uzak durulmalıdır. Çocuğun girişimlerini destekleyerek, sorduğu sorulara anlayabileceği biçimde uygun cevaplar vermek, çocuğun kişilik gelişimine olumlu etki edecektir.

MAHREMİYET EĞİTİMİNDE DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR

1. Özel Alan Tanımlama

Çocuğun kendi özel alanını koruyabilmesi için öncelikle bu alanı çocuğa tanımlamak gerekmektedir. Vücudun kişiye özel olan bölgeleri, bu bölgelerin gizlenmesi gerektiği, çocuğa iki yaşından itibaren yavaş yavaş anlatılabilir. Bu alanın başkalarından gizlenmesi ve anne baba ve doktorlar dışında bu bölgeye kimsenin dokunmaması gerektiği çocuğa öğretilmelidir. Çocuk için tanımlanan özel alan aynı zamanda anne-babanın da özel alanıdır. Çocuk anne babasının bu alanlarını görmek istediğinde aile izin vermemeli, bu alanların kişiye özel olduğunu belirtmeli ve kimseye gösterilemeyeceğini anlatmalıdır. Cinsel organlar anne-baba üzerinden değil, çocuğun kendi cinsel organı ya da kitaplar üzerinden öğretilmelidir. Çocukta “özel alan” kavramının oluşabilmesi için, 3 yaşından itibaren çocuklar çıplak olarak evde veya ev dışında bulunmamalıdır. Kendisini

başkalarının yanında çıplak olarak görmeye alışkın olmayan bir çocuk, giysilerinin birileri tarafından çıkartılmasından ciddi rahatsızlık duyacaktır. Çocukları küçük yaştan itibaren başkalarının yanında giydirmemek, altlarını değiştirirken bile bir başka odaya götürmek onların mahremiyetine saygıyı gösterir. Özellikle 4-5 yaşından sonra banyo yaparken anne-baba ya da kardeşlerle birlikte değil, sadece çocuğu banyo yaptırmak ve banyo sırasında iç çamaşırı ile yıkamak, çocuklarda mahremiyet duygusunun gelişmesine katkı sağlayacaktır. 7 yaşından sonra banyoda çocukların kendi özel alanlarını kendilerinin temizlemelerine fırsat verilmelidir. Sağlıklı bir mahremiyet duygusu açısından çocuğun başkalarının önünde kıyafetlerini çıkarmaması, giyinip soyunmaması gerektiği çocuğa zaman zaman hatırlatılmalıdır. Tabi ki anne-babanın da çocuğun görmeyeceği bir alanda giyinip-soyunması da çocuğun bütüncül bir mahremiyet duygusu geliştirmesi açısından önemlidir.

2. “İzin Verirsem Kabul Edilirsin” Bilinci

Çocuklara okul öncesi dönemde tuvalet, banyo, yatak odaları gibi özel alanlara girerken izin alınması gerektiği öğretilmelidir. Anne-baba zaman zaman çocuğa “Bizim odamıza girerken izin almalısın; çünkü içeride giyiniyor ya da soyunuyor olabiliriz veya yalnız kalmak, dinlenmek isteyebiliriz.” diye hatırlatmada bulunmalıdır. Çocuğun bu davranışını pekiştirmesi için, anne-baba da çocuk 4 yaşına girdiğinden itibaren odasına girerken izin almalıdır. Özellikle anne-baba, çocuğun odasına girdiğinde onun çıplak vücudu ile karşılaştığında özür dileyip kapıyı kapatmalıdır. Bu davranış kalıbı hem çocuğun kişiliğine saygıyı, hem de çocuğun rahatsız olduğu bir durumda itiraz edebilme becerisi kazandırılması açısından önemlidir.

3. “Bedenim Bana Ait” Bilinci

Hem sözel olarak hem de çocuklarına örnek olacak davranışlarıyla anne-babalar, çocuklarına bedenlerinin sadece onlara ait olduğu, hiç kimsenin onların bedenlerinden yararlanamayacağı bilincini kazandırmalıdır.

4. Tuvalet ve Banyoda Mahremiyet

Anne-babaların çocuklarıyla birlikte banyo yapmaları ya da tuvalete girdiklerinde tuvaletin kapısını aralık bırakmaları da mahremiyet eğitimi açısından yanlış davranışlar arasındadır. Çocuklar özellikle 4 yaşından itibaren tuvalet ihtiyacının yalnız başına giderilmesi gereken bir durum olduğunu öğrenmelidirler. Bunu öğretecek olan da anne babalardır. Çocuk tuvalet ihtiyacını giderirken yanında durmamak gerekmektedir. 4 yaşından küçük olan ve lazımlık kullanan çocuklar için de anne-babanın bu lazımlığı tuvalet ya da banyoya koymaları daha uygun olacaktır. Banyo ve tuvaleti kullanacak olan çocuğa bu yerlere girmeden önce muhakkak kapıyı çalması gerektiği de öğretilmelidir. Tüm bunlara dikkat edilirse, çocuk tuvalet ve banyonun özel bir mekân olduğunu anlayacaktır.

birbirlerinin özel alanını ihlal edebilirler. Anne-babaların çocuğu yataklarına almaları ve bunu alışkanlık haline getirmeleri yanlış bir davranıştır. Anne-baba ile aynı yatağı paylaşmaya alışan çocuklarda bağımlılık duygusu devam etmekte ve kişilik gelişimleri gecikmektedir. Aile bireylerinden her birinin kendisine ait bir odası varsa, çocuk daha başlangıçta, kendi hareket özgürlüğünün nerede bittiğini ve başkalarının hareket özgürlüğünün nerede başladığını kavrayarak, başka bir insanın ve onun mahremiyetinin ne olduğunu anlamaya başlar.

6. Anne-Babaların ve Çocukların Giyimlerine Dikkat Etmeleri

Mahremiyette dikkat edilmesi gereken noktalardan biri de giyim konusudur. Anne-baba çocukların yanında giyecekleri kıyafetlere dikkat etmelidir. Anne-babanın bu hassasiyeti, onları model alan çocuğun da davranışlarına yansıtacaktır. Mahremiyete dikkat edip çocuğunun yanında soyunmamaya ve giyinmemeye dikkat eden ailenin çocuğu, vücudunun özel bölgelerinin olduğu, bu bölgelerin kimseye gösterilmemesi gerektiği bilincine ulaşacak ve bu yerleri korumaya özen gösterecektir. Çocuğa 3-4 yaşından itibaren kendi başına giyinmesi ve giyinirken odasında yalnız olmaya dikkat etmesi, kapı ve perdeleri kapalı tutması gerektiği anlatılmalıdır. Aynı zamanda yabancı kişilerin ve misafirlerin yanında soyunup giyinmemesi gerektiği de zaman zaman hatırlatılmalıdır. Çocuğunun yanında giyinip soyunmamaya dikkat eden anne-baba, vücudun özel bölgeleri olduğu ve buraların başka kimselere gösterilmemesi gerektiği ilkesini çocuğuna örnek olarak öğretmiş olacaktır.

5. Çocukların Yatak ve Odalarının Ayrılması

Çocuklar 2 yaşla birlikte yavaş yavaş bağımsızlığını kazanır ve kendi başına yemek yemeye, yolda kendi başına yürümek istemeye başlar. Bu dönem gelişim olarak da çocuğun odasının ayrılabilceği bir zamandır. Ancak yalnızlık, anneden ayrılma, karanlık gibi konularda aşırı duyarlı ve kaygılı olan çocuklar için uzman yardımı ile yatak ayırımına gidilmelidir. Birlikte aynı yatakta yatan kardeşlerin yatakları 4-5 yaşından itibaren ayrılabilir. Kız ve erkek kardeşlerin odaları ilkökul dönemiyle birlikte ayrılmalıdır. Çünkü beraber buldukları odada, giyinip soyunurken, yatarken, temizlenirken

7. Eşlerin Birbirlerine Karşı Gösterdikleri Sevgi Sözcüklerine ve Davranışlarına Dikkat Etmeleri

Çocuk için anne-babanın söz ve davranışları, tutumları, değer yargıları ve inancı büyük önem taşımakta ve çocuk ilk tecrübelerini onları taklit ederek oluşturmaktadır. Eşlerin birbirlerine sevgi göstermeleri, çocukların sevgi dolu bir ortamda, kendilerini mutlu hissetmelerini sağlayacaktır. Ancak eşler arası sevgi cümlelerinin ve davranışlarının aşırıya kaçması ve cinsel içerikli sözlerin, çocukların yanında rahat bir şekilde ifade edilmesi, mahremiyet duygusuna zarar verecektir. Eşlerin birbirine cinsel içerikli şakalar yapmamaları, çocuklarını dudaklarından öpmemeleri gerekmektedir. Aksi takdirde çocuklar, başkaları tarafından da dudaklarından öpüldüğünde, çıplak bedenine dokunulduğunda yaşadıklarını normal karşılamakta ve istismara uğradığının farkına varmamaktadır. Özellikle 4 yaşındaki çocuğun yanında anne-babanın uygun olmayan sözler kullanıp, çocuğuna bunu yapmaması gerektiğini söylemesi de hiç etkili olmayacaktır. Zira çocuk böyle bir durumda büyüklerinin bu davranışlarına anlam veremeyecek, kafası karışacak ve onlara karşı güveni de azalacaktır. Sevgi ve merhamet dolu dokunuşunuzla, anlayışınızla, kural koymadaki kararlılığınızla, söz ve davranışlarınızdaki dürüstlüğünüzle ve ses tonunuzdaki yumuşaklıkla çocuğunuz sizin ilgi ve sevginizi fazlasıyla hissedecektir. İlgi gösterildiğini hisseden çocuğun dudaktan öpülmeye ihtiyacı olmayacaktır. Anne-babanın içtenlikle göstereceği sevgiyi çocuğun hissetmesi yeterli olacaktır.

8. Çocuğun Genital Organını Sevgi Aracı Olarak Kullanmamak

Çocuklar genellikle iki yaşından itibaren kendi bedenlerini keşfetmeye başlarlar. Tuvalet eğitimi dönemine rastlayan bu evrede çocuk, alt değişimi sırasında, banyo yaparken ya da pişikleri tedavi edilirken genital organlarının farkına varır ve onlara dokunmaktan hoşlanır. Bu dönemde çocuğun genital organlarına mümkün olduğunca az dokunarak ve bu organları sevgi nesnesi olarak kullanmayarak, çocukta vücudunun özel yerleri bilinci oluşturulabilir. Çocuğun kendini keşfettiği bu dönemde kimi ebeveynler çocuğu cinsel organlarına dokunduğu için cezalandırmakta veya azarlamaktadır. Bu tutum çocukta var olan cinsel merakı daha da artırmaktadır. Çocuğun bu evrede kendini keşfetme sürecinin normal olduğunu bilmek gerekmektedir. Çocuk toplum içinde genital organlarıyla oynadığında ise dikkatini başka bir yöne çekmek gerekir. Çocukta ortalama olarak 4-6 yaşları arasında giderek azalan cinsel merak, yerini çocuğun arkadaşları ile oynama ve öğrenme etkinliklerine bırakmaktadır. Küçük çocuklar cinsel organlarına dokunarak sevildiğinde, çocuk hem mahremiyet ihlaline uğramış olmakta hem de başkalarının özel alanlarının kullanılarak onlara şaka yapılabileceği inancını taşımaktadır. Ayrıca çocukları cinsel organlarını konu ederek sevmek, onları kendilerini kötü niyetli yabancılardan korumak konusunda etkisiz kılabilir. Çocuk, bir başkası özel alanına dokunmak istediğinde bunun iyi mi kötü mü olduğunun ayırımını yapamayabilir. Bu sebeple bezlemek, pişik kremi sürmek ve temizlemek durumlarında bile abartıya kaçmamak gerekmektedir. Çocuğun cinsel organlarını şaka konusu yapmak, göstermesini istemek, dokunmaya çalışmak cinsel kimlik gelişimi açısından sakıncalıdır.

9. TV ve İnternetin Aile Mahremiyetini İhlal Etmesine İzin Vermemek

Günümüz anne-babalarının en çok sıkıntı yaşadıkları konulardan biri de çocukların TV ve internet başında çok fazla vakit geçirmesidir. TV ve internette çıkan programları her an denetlemek zordur. Özellikle internette çoğu sitede çıkan pornografik fotoğraflar, videolar çok erken yaşlarda çocukların ilgi ve merakını çekebilir, cinsel duygularını harekete geçirebilir. Bu sebeple anne-babaların durumu kontrol altına alması gerekmektedir. Çocuğun istismar edilme tehlikesi dışarıda olduğu kadar, evde de televizyon ve internet yoluyla söz konusudur. En büyük tehlike ise internetin toplum tarafından geniş bir kabul görmesi ve kimi ebeveynlerce bağımlılık ve istismar riskinin göz ardı edilmesidir. Öncelikle evde internet varsa, bilgisayarda mutlaka filtre programları olmalıdır.

Aksi takdirde çocuk, uygunsuz sitelerde, erken dönemlerde cinsellikle tanışmakta ve kötü niyetli kişilerin hedefi haline gelebilmektedir. Çocuğa, sorumluluklarını yerine getirdiği takdirde belirlenen zaman aralığında kullanılabileceği ifade edilerek, bilgisayar ortak çalışma odası, koridor, salon gibi yetişkinlerin kolay takip edeceği alanlara koymak daha kalıcı bir çözüm olabilir. İlköğretim döneminde çocuk üzerine düşen sorumluluklarını tamamladıktan sonra, bilgisayar ve internet kullanımı günlük 1 saat ile sınırlandırılabilir. 5 yaşından küçük çocukların tek başına interneti kullanmalarına izin verilmemelidir. Ailenin eşlik edeceği zamanlarda çocuğun bu ihtiyacı karşılanabilir. TV programlarında seçici davranarak kontrolü sağlamada yarar vardır. Çocuğa mahremiyet anlayışını kazandırmaya çalışırken, zorlayarak,

korkutarak katı bir disiplinle yaklaşmamaya dikkat edilmelidir. Aksi takdirde ya söylenenin aksini yapan ya da konuşmayan, özgüveni eksik bireyler olmaları kaçınılmazdır.

10. Çocuğun Cinsellikle İlgili Sorularına Cevap Verilmesi

Cinsellikle ilgili konular genellikle ülkemizde kaçınılan, konuşulmaması, dile getirilmemesi, dokunulmaması tercih edilen konulardır. Fakat çocukların sağlıklı bir kişilik yapısına sahip olmaları için, cinsellikle ilgili olarak bilgilerin, çocuğun gelişim dönemine uygun olarak verilmesi gerekmektedir. Bu da çocuğa verilen cinsel eğitim ile mümkün olmaktadır. Bu anlamda cinsel eğitim, bireyin fiziksel, duygusal ve cinsel gelişimini anlaması, olumlu bir kişilik kavramı geliştirmesi, insan cinselliğine, başkalarının haklarına, görüş ve davranışlarına saygılı bir bakış açısı edinmesi ve olumlu davranış biçimi, değer yargıları geliştirmesi eğitimidir şeklinde tanımlanabilir. Cinsel eğitim sayesinde çocuk kendi bedenine ve karşı cinsin bedenine saygı duymayı öğrenir. Bu durum çocuğun ileriki yaşantısında kendi cinsiyetindekilerle ve karşı cinsten kişilerle sağlıklı, düzeyli ilişkiler kurmasına neden olur. Çocuğun kendi bedenini ve özelliklerini tanıması, kendine güvenini arttıran bir özelliktir. Cinsel gelişim ile ilgili bilgileri erken yaştan itibaren alan ve bu anlamda sağlam temeller oluşturan kişi, bedenine karşı sorumluluklarını bilir. Cinsel eğitimi aşama aşama ve yaşına uygun olarak alan çocuk sonraki yaşamında karşı cinsle kurduğu ilişkilerde dengeli olur. Cinsel eğitim ilk olarak ailede başlar. Ailede çocuğa hem ilk cinsel bilgileri verme ve model olma hem de okuldan cinsel eğitim talep etme, verilen eğitime destek olma, verilen eğitimin bir parçası olma ve verilen eğitimi denetleme fonksiyonları olmalıdır. Cinsel konularda bilgi kadar duygu, düşünce ve tutumların da önemli olduğu unutulmamalıdır. Cinselliğin korkulacak, kaçılacak bir şey olduğunu öğretmek ve böylece kontrol altında tutabileceğini düşünmek yerine, çocuklara kendine ve karşısındakine saygı duymayı öğretmek gerekmektedir.

11. Çocuğa İyi ve Kötü Dokunma Arasındaki Farkın Öğretilmesi

Çocukları ihmal ve istismar durumlarından korumak için onlara yaşlarına göre özel alanlarını, bedenlerini korumayı ve böyle bir durumla karşı karşıya kalırlarsa nasıl davranmaları gerektiğini anlatmalıyız. Çocuklara özel bölgelerini anlatırken iç çamaşırı kuralından da yararlanabilir. İç çamaşırı giydiğimiz yerlerin özel bölgelerimiz olduğunu, bir başkasının özel bölgelerimize bakmasının, dokunmasının, bunu istemesinin doğru olmadığını anlatmalıyız. Anlatırken iyi dokunma-kötü dokunma kavramlarını mutlaka vurgulamalıyız. İyi dokunma ile ilgili olarak; “Seni mutlu eden, kızdırmayan, üzmeyen, rahatsız etmeyen dokunmalar iyi dokunmadır” şeklinde bir açıklama yapılabilir. Annenin-babanın sana sarılması, okuldan eve gelince annenin-babanın seni öpmesi iyi dokunmadır, şeklinde örnekler çoğaltılabilir.

Burada vurgulanması gereken iyi dokunmalarda mutlu olduğumuz, acı çekmediğimizdir. Anne-babalar, çocuklarına, bazı büyüklerin (doktorlar, bakıcılar, anne ve babalar gibi) çocuklara dokunmak zorunda kalabileceğini; ancak en ufak bir rahatsızlık hissettiklerinde “Hayır” demeleri gerektiğini açıklamalıdır. Kötü dokunma ile ilgili olarak; “Seni rahatsız eden, canını acıtan, üzen, kızdıran, utanmana neden olan dokunmalar kötü dokunmalardır.” şeklinde açıklanabilir. “Eğer birisi istemediğin halde sana dokunuyorsa bu kötü bir dokunmadır. Dokunma senin korkutuyor ve sinirlendiriyorsa, bu kötü bir dokunmadır. Eğer birisi senin özel bölgelerine dokunuyorsa bu kötü dokun-

madır. Okulda bir arkadaşının sana vurursa, ısırırsa, iteklese bu da kötü dokunmadır. Kötü dokunan kişi tanıdığın ya da tanımadığın, yaşıtlı ya da senden büyük bir kişi olabilir. Sana kötü dokunulduğunu hissediyorsan bunu mutlaka güvendiğin bir büyüğünle (anne, baba, öğretmen, aile büyükleri vb.) paylaş. Bunu yapan kişi seni tehdit ederse, bunun sır olduğunu söylese ona inanma, mutlaka söylemen gerektiğini unutma. Kimsenin senin canını yakmaya, kötü dokunmaya hakkı yoktur.” şeklinde bir açıklama yapılabilir.

Sonuç olarak mahremiyet eğitimi alan çocuklar kendi özel alanını bilir, bu alanı korur ve başkalarının özel alanlarına da saygı gösterir. Bu durum, aynı zamanda çocuğun sağlıklı bir kişilik gelişimine zemin hazırlar. Cinsel tacizlerin arttığı günümüzde çocukları korumanın ilk adımı onlara mahremiyet eğitimi vermektedir. Bu eğitim sayesinde onlar kendilerinin ve başkalarının özel alanını korumayı öğrenerek daha sağlıklı ve mutlu bireyler olabilirler.

KAYNAKÇA

1. “Mahremiyet Eğitimi” İle İlgili Öğretmen ve Aileler İçin Bilgilendirme Kılavuzu, Keçiören Rehberlik ve Araştırma Merkezi, 2017-2018
2. “Çocuklarda Mahremiyet Eğitimi” Toplumsal Duyarlılık Merkezi Bülteni, Ocak 2016
3. <https://www.idealpsikolojidanismanlik.com/blog/cocuklarda-mahremiyet-egitimi>